

Wymagania edukacyjne niezbędne do uzyskania poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych, sposoby sprawdzania osiągnięć uczniów oraz tryb i warunki uzyskania oceny wyższej niż przewidywana z religii dla klasy 7

1. Podstawa prawna

Dokument opracowano w oparciu o obowiązujące przepisy prawa oświatowego, w szczególności art. 44b i 44c ustawy o systemie oświaty, właściwe przepisy rozporządzenia w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów, Statut Szkoły – w szczególności § 57–72, obowiązującą podstawę programową oraz realizowany program nauczania AZ-1-01/18.

Dokument przedmiotowy nie stanowi odrębnego źródła prawa. Uszczegóławia wymagania wynikające z przepisów prawa, Statutu Szkoły i realizowanego programu nauczania.

2. Zakres dokumentu

Dokument określa: wymagania edukacyjne niezbędne do uzyskania poszczególnych ocen klasyfikacyjnych; sposoby sprawdzania osiągnięć edukacyjnych; zasady oceniania właściwe dla religii; warunki i tryb uzyskania rocznej oceny klasyfikacyjnej wyższej niż przewidywana; oraz zasady dostosowania wymagań edukacyjnych do indywidualnych potrzeb i możliwości ucznia.

Szczegółowy wykaz wymagań dla poszczególnych działów znajduje się w tabeli zamieszczonej w dalszej części dokumentu.

3. Sposoby i formy sprawdzania osiągnięć edukacyjnych

W religii stosuje się formy sprawdzania odpowiednie do wieku uczniów, specyfiki przedmiotu. Zadania są zróżnicowane pod względem poziomu trudności i umożliwiają wykazanie się wiadomościami oraz umiejętnościami odpowiadającymi wszystkim ocenom.

Śródroczne i roczne oceny klasyfikacyjne ustala się w stopniach według następującej skali ocen (1-6):

- 1) stopień celujący: 6,
- 2) stopień bardzo dobry: 5,
- 3) stopień dobry: 4,
- 4) stopień dostateczny: 3,
- 5) stopień dopuszczający: 2,
- 6) stopień niedostateczny: 1.

Oceny bieżące ustala się według wyżej wymienionej skali ocen z tym, że przewiduje się „+” i „-” (z pominięciem 6+ i 1-). Ocena śródroczna i roczna wynika z ocen cząstkowych uzyskanych w ciągu półrocza (roku) przez ucznia, lecz nie jest średnią tych ocen.

Formy sprawdzania wiadomości i umiejętności ucznia:

Sprawdzanie ustne (odpytywanie): sprawdzanie rozumienia podstawowych pojęć i treści religijnych, odpowiadania na pytania dotyczące omawianych fragmentów Pisma Świętego, formułowania prostych wypowiedzi oraz wyjaśniania poznanych treści.

Prace pisemne: (quiz, kartkówka) sprawdzanie opanowania treści po zakończeniu działu lub jego części.

Praca z mediami i materiałami edukacyjnymi: sprawdzanie umiejętności odczytywania i interpretowania prostych treści przedstawionych w obrazie, nagraniu, prezentacji, filmie lub innym materiale wykorzystywanym podczas lekcji, korzystanie z podręcznika.

Obserwacja pracy ucznia na lekcji: sprawdzanie aktywności podczas lekcji, przygotowania do zajęć, systematycznego wykonywania ćwiczeń i podejmowania zadań związanych z realizowanymi treściami.

Sprawdziany praktyczne: sprawdzanie umiejętności wykonania określonych czynności edukacyjnych, np. rozpoznawania symboli, układania elementów, wykonywania zadań zgodnie z instrukcją, pracy z tekstem lub ilustracją.

Prace dodatkowe: sprawdzanie samodzielnego i twórczego wykorzystania wiedzy, np. przygotowania pracy, udziału w konkursie lub wykonania zadania związanego z tematyką religijną. Prace dodatkowe są formą uzupełniającą i nie zastępują podstawowych wymagań programowych.

Praktyki religijne nie podlegają ocenianiu. Jeżeli oceniane jest pamięciowe opanowanie modlitwy, nauczyciel wcześniej wyjaśnia jej znaczenie. Ocena z przedmiotu nie jest uzależniana od oceny zachowania ucznia.

4. Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny

Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny: dopuszczającą, dostateczną, dobrą, bardzo dobrą i celującą są określone w § 65 Statutu Szkoły. Ocena klasyfikacyjna z religii wynika ze stopnia opanowania wiadomości i umiejętności określonych programem nauczania, z uwzględnieniem dostosowanych wymagań edukacyjnych.

Szczegółowe wymagania dla ocen 2–6 przypisane do treści poszczególnych działów, przedstawiono w tabeli na końcu dokumentu.

5. Prawa ucznia, w tym warunki i tryb poprawy oceny

- Uczeń ma prawo do poprawiania ocen na zasadach określonych w § 64 ust. 4 Statutu.
- Nauczyciel określa termin i formę poprawy.
- Przy ustalaniu oceny śródrocznej i rocznej uwzględnia się ocenę uzyskaną przez ucznia z poprawy.
- Uczeń ma prawo być nieprzygotowanym do lekcji (niezapowiedziana kartkówka, odpowiedź z trzech ostatnich lekcji) dwa razy w ciągu półrocza z różnych przyczyn jednak zobowiązany jest zgłosić ten fakt na początku lekcji. Każde nieprzygotowanie zostaje oznaczone w dzienniku symbolem „np”.

6. Zasada jawności, uzasadnianie ocen i informowanie o ocenach

Na początku roku szkolnego uczniowie są informowani o wymaganiach edukacyjnych, sposobach sprawdzania osiągnięć oraz warunkach i trybie uzyskania rocznej oceny klasyfikacyjnej wyższej niż przewidywana. Rodzice są informowani zgodnie z zasadami przyjętymi w szkole. Oceny są jawne dla ucznia i jego rodziców, a nauczyciel uzasadnia ustaloną ocenę zgodnie z § 66 Statutu.

7. Dostosowanie wymagań edukacyjnych

Wymagania edukacyjne dostosowuje się do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia, zgodnie z § 59 Statutu Szkoły i obowiązującymi przepisami. Dostosowanie uwzględnia w szczególności zalecenia wynikające z orzeczeń i opinii poradni psychologiczno-pedagogicznej oraz rozpoznane indywidualne potrzeby ucznia.

Dostosowanie może dotyczyć m.in. sposobu formułowania poleceń, czasu pracy, liczby i stopnia złożoności zadań, sposobu udzielania odpowiedzi oraz formy sprawdzania wiadomości i umiejętności – w zakresie wynikającym z rozpoznanych potrzeb ucznia. Dostosowanie nie oznacza obniżenia wymagań w sposób niezgodny z przepisami, lecz umożliwia uczniowi wykazanie osiągnięć odpowiednio do jego możliwości.

8. Ocena zachowania

Ocena zachowania jest odrębnym elementem oceniania wewnątrzszkolnego. Nauczyciel religii nie tworzy odrębnych, przedmiotowych kryteriów oceny zachowania. Zasady oceniania zachowania określają § 67–68 Statutu Szkoły. Obserwacje nauczyciela dotyczące funkcjonowania ucznia podczas lekcji mogą być przekazywane wychowawcy i wykorzystywane w ocenianiu zachowania na zasadach określonych w Statucie, jednak nie stanowią samodzielnego kryterium obniżenia oceny z religii. Ocena klasyfikacyjna z religii nie zależy od oceny zachowania, a ocena klasyfikacyjna zachowania nie wpływa na ocenę z religii. W szczególności nie stosuje się zasady podwyższania lub obniżania oceny z religii za samo zachowanie ucznia.

9. Zasada nadrzędności Statutu Szkoły

Przy stosowaniu niniejszego dokumentu obowiązuje kolejność: przepisy prawa powszechnie obowiązującego, Statut Szkoły, wymagania i sposoby sprawdzania właściwe dla religii.

10. Szczegółowe wymagania edukacyjne na poszczególne oceny

Poniższa tabela przedstawia wymagania szczegółowe wynikające z realizowanego programu nauczania i podręcznika.

Wymagania są przyporządkowane do ocen: dopuszczającej, dostatecznej, dobrej, bardzo dobrej i celującej.

Na ocenę niedostateczną uczeń nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą. Przy rozważaniu oceny niedostatecznej należy uwzględnić sytuację ucznia oraz podjąć działania wspierające, zgodnie z zasadami obowiązującymi w szkole. Dokument należy stosować łącznie ze Statutem Szkoły oraz obowiązującymi przepisami prawa.

Szczegółowe wymagania edukacyjne na poszczególne oceny:

I semestr					
Rozdział	celujący	bardzo dobry	dobry	dostateczny	dopuszczający
I. Jedyne Bóg – nasz Ojciec	→ wymienia źródła autentycznego i trwałego szczęścia człowieka → szczegółowo wyjaśnia, czego bronią pierwsze trzy Boże przykazania i jaki jest ich sens → uzasadnia pierwszeństwo Boga w życiu człowieka	→ uzasadnia konieczność budowania relacji z Bogiem i ludźmi. → wymienia sposoby na to, jak radzić sobie z rozproszeniami podczas modlitwy → uświadomienie uczniom, że Bóg jest Bogiem jedynym. → wymienia przymioty Boga; → wyjaśnia pojęcia: ateizm, deizm, niewiara i agnostycyzm → wyjaśnia, na czym polega szacunek dla imienia Bożego; → wyjaśnia, na czym polega chrześcijańskie świętowanie niedzieli.	→ wyjaśnia, na czym polega relacja z Bogiem; → argumentuje, dlaczego modlitwa może czasem sprawiać trudności; → wyjaśnia, przed czym chroni nas pierwsze przykazanie → opisuje zadania wynikające z drugiego przykazania → uzasadnia postawy moralne związane z przeżywaniem niedzieli i spędzania wolnego czasu.	→ opisuje swoje relacje z drugim człowiekiem; → podaje różne sposoby na to, jak można się modlić → opisuje zadania wynikające z pierwszego przykazania Bożego oraz negatywne skutki wykroczenia przeciw niemu → podaje przykłady wykroczeń przeciwko drugiemu przykazaniu; → wie, czemu sprzeciwia się trzecie przykazanie.	→ wyjaśnia potrzebę troski o relacje z Bogiem i ludźmi → wyjaśnia dlaczego modlitwa to rozmowa z Bogiem → wie, że są Trzy Osoby Boskie → tłumaczy, kiedy ma miejsce nadużywanie imienia Bożego → podaje sposoby spędzania wolnego czasu.

II. Jedyne Bóg – Jezus Chrystus	→ wyjaśnia zbawczy sens Wcielenia: od narodzenia Jezusa, poprzez Jego działalność i nauczanie → zestawia wydarzenia i teksty biblijne z podstawowymi prawdami wiary Kościoła → przedstawia biblijne przykłady osób powoływanych przez Boga oraz ich zadania	→ charakteryzuje specyfikę i przesłanie czterech ksiąg Ewangelii; → wyjaśnia znaczenie prawdy, że Jezus stał się człowiekiem dla naszego zbawienia → tłumaczy, że cuda, które czynił Jezus, były wyrazem Jego miłości do ludzi i miały uwiarygodnić Jego posłannictwo → wyjaśnia sens odczytywania i przyjmowania wydarzeń życiowych w świetle objawienia Bożego → tłumaczy, w jaki sposób Jezus, który wstąpił do nieba, opiekuje się każdym człowiekiem → uświadomienie uczniom, czym są rady ewangeliczne → opisuje, dlaczego wierzący powinni układać swoje życie według wskazań słowa Bożego. → wyjaśnia na podstawie wydarzeń biblijnych, jakie było powołanie apostołów → definiuje, na czym polegała nieżykłość Jezusa	→ opisuje pojęcie „Ewangelia” w odniesieniu do czterech ksiąg Nowego Testamentu; → przedstawia podstawowe fakty z życia, działalności i nauczania Jezusa w porządku chronologicznym; → opisuje cuda jako zjawiska nadprzyrodzone → przedstawia przebieg męki Jezusa; → definiuje pojęcie „rady ewangeliczne” → opisuje misję Dwunastu	→ wymienia korzyści płynące z czytania Ewangelii → wyjaśnia zbawczy sens wcielenia: od narodzenia Jezusa, poprzez Jego działalność i nauczanie, aż po mękę, śmierć i zmartwychwstanie. → omawia cud uzdrowienia człowieka sparaliżowanego, trędowatego oraz chodzenia po jeziorze; → definiuje, co znaczy naśladować Jezusa → zwraca się w potrzebie do Judy Tadeusza lub innych świętych → wyjaśnia pojęcie „życie konsekrowane” → wyjaśnia symbolikę dwunastu apostołów → tłumaczy konieczność podejmowania osobistego wysiłku odpowiedzialności za wspólnotę Kościoła	→ wyjaśnia, że choć Ewangelie spisało czterech różnych ludzi, wszyscy mieli ten sam cel: przekazanie Dobrej Nowiny → tłumaczy, dlaczego warto praktykować pokorne zachowanie → wyjaśnia sens czynienia cudów przez Jezusa → wyjaśnia, w jaki sposób Jezus, który wstąpił do nieba, opiekuje się nami; → tłumaczy, jak zbliżyć się do Boga w codziennym życiu. → wymienia imiona apostołów; wskazuje, w jaki sposób on również został powołany do głoszenia Ewangelii.
---------------------------------	---	--	--	---	--

III. Jedyny Bóg – Duch Święty	→ w kontekście prawdy Bożej o Trójcy Świętej opisuje naturę, sposób obecności i działania Ducha Świętego w Kościele w oparciu o teksty biblijne i nauczanie Kościoła → omawia owoce działania Ducha Świętego w życiu chrześcijanina i podaje przykłady.	→ objaśnia istotę dogmatu o Bogu Trójjedynym; → odkrywa rangę pojęcia „osoba” w stosunku do Boga i człowieka → ukazanie uczniom obecności i działania Ducha Świętego w Kościele oraz w życiu chrześcijanina. → opisuje, że może zwrócić się do Ducha Świętego z prośbą o wsparcie i nawiązać z nim relację. → wyjaśnia proces kuszenia i stopniowego odchodzenia od wiary → wymienia analogie, poprzez które potrafi opisać znaczenie Ducha Świętego;	→ tłumaczy ciągłość przekazu wiary → rozpoznaje obecność Ducha Świętego na przestrzeni dziejów; → tłumaczy, jaka jest różnica między „darami” i „owocami” Ducha Świętego; → opisuje, na czym polega każdy z grzechów przeciwko Duchowi Świętemu → dostrzega i docenia działanie Trzeciej Osoby Trójcy Świętej.	→ wyjaśnia, że osobisty rozwój duchowy jest bardzo ważny i pozwala pogłębić własną wiarę → tłumaczy, w jaki sposób Duch Święty jest obecny w Kościele → opisuje, jakie owoce rodzi przyjęcie darów Ducha Świętego; → wymienia sześć grzechów przeciwko Duchowi Świętemu → wyjaśnia, kiedy jest posłuszny natchnieniom Ducha Świętego .	→ wymienia Trzy Osoby Boskie → objaśnia, przy pomocy jakich symboli Biblia opisuje Ducha Świętego; → wymienia siedem darów Ducha Świętego; wskazuje konsekwencje popełnienia grzechów przeciwko Duchowi Świętemu
--------------------------------------	--	--	---	---	---

II semestr

II semestr					
4. Boże Przykazania	→ podaje przykłady, jak pracować nad własnym rozwojem emocjonalnym → uzasadnia motywację przy dokonywaniu wyborów → uzasadnia, że życie chrześcijanina jest odpowiedzią na wezwanie Boże → rozpoznaje i wskazuje mechanizmy manipulacji w relacjach osobowych i w mediach.	→ tłumaczy, o chodzi w kształtowaniu sumienia; → omawia, jaka hierarchia wartości wynika z wiary → wyjaśnia różnice między dobrem a złem w konkretnych sytuacjach moralnych → wyjaśnia, że błogosławieństwa to droga do prawdziwego szczęścia. → uzasadnia konieczność okazywania szacunku rodzicom i osobom starszym → uzasadnia konieczność szacunku dla życia ludzkiego; → opisuje, na czym polega szacunek wobec piękna ciała – własnego oraz drugiego człowieka; → podaje argumenty przemawiające za troską o środowisko naturalne. → dostrzega i opisuje związek między kłamstwem i oszustwem a poniżaniem człowieka → analizuje potrzebę umiejętności budowania życia w wolności od rzeczy materialnych i dzięki panowaniu ducha nad popędem oraz pragnieniami. → rozróżnia pozytywne pragnienia od niepożądanych	→ wyjaśnia, czym jest sumienie; → podaje przykłady współczesnych „bożków” → opisuje podstawowe pojęcia etyczne: powinność moralna, prawo naturalne, czyny ludzkie; → opisuje, na czym polega „obietnica szczęścia” złożona przez Boga → rozumie wartość autorytetu rodziców i osób starszych → wskazuje, że gniew jest przeciwny piątemu przykazaniu → wyjaśnia na czym polega piękno człowieka, jego ciała i duszy → definiuje pojęcie dobra wspólnego, sprawiedliwości i odpowiedzialności; → uzasadnia wartość prawdomówności → uzasadnia znaczenie wierności małżeńskiej i trwałości małżeństwa;	→ ff podaje zalety formacji sumienia. → przedstawia Boga jako największą wartość. → tłumaczy motywację przy dokonywaniu wyborów → tłumaczy, na czym polega pragnienie szczęścia i jak można je zaspokoić; → wymienia obowiązki dzieci wobec rodziców → wymienia działania człowieka niezgodne z piątym przykazaniem → tłumaczy znaczenie terminu „cudzołóżyć”, „cudzołóstwo → wskazuje na znaczenie dóbr materialnych w życiu chrześcijanina → wymienia wykroczenia przeciwko ósmemu przykazaniu → potrafi ocenić rzeczywistość wartości dóbr materialnych → definiuje, czym są zachowania ryzykowne.	→ zna sposoby formacji sumienia → wymienia reguły budowania hierarchii wartości opartej na wierze → tłumaczy konieczność kierowania się w życiu kryteriami powinności etycznej i prawa naturalnego → wymienia wartości, na których warto oprzeć swoje życie → wskazuje, kogo obowiązuje przykazanie czwarte → wie, że życie jest najcenniejszym darem od Boga; → wyjaśnia, kogo w szczególnie sposób dotyczy przykazanie szóste → wymienia grzechy przeciwko siódmemu przykazaniu; → definiuje pojęcia związane z ósmym przykazaniem; → tłumaczy znaczenie słowa „pożądanie”; → wymienia pozytywne aktywności życiowe.

5. Stare i Nowe Przymierze	→ przedstawia podstawowe wydarzenia historii zbawienia w Starym Testamencie jako przejawy Bożej wierności obietnicom danym Abrahamowi i wyraz miłości do człowieka → wyjaśnia znaczenie Paschy Jezusa Chrystusa.	→ wyjaśnia szczególną rolę Izraela w historii Zbawienia → uzasadnia, że Kościół jest ludem Nowego Przymierza → uzasadnia jedność Starego i Nowego Testamentu → wyjaśnia, w jakim sensie chrześcijaństwo ma swoje korzenie w judaizmie	→ wyjaśnia, co to jest przymierze → wymienia informacje o państwie Izrael → wymienia cechy charakterystyczne oraz wspólne dla judaizmu i dla chrześcijaństwa; → tłumaczy sens Prawa Starego Przymierza;	→ opisuje znaczenie przymierza zawartego w Starym Testamencie; → wyjaśnia, dlaczego Izrael stał się narodem wybranym → wyjaśnia różnicę między Starym a Nowym Przymierzem → wyjaśnia, jak działa Prawo Boże;	→ tłumaczy znaczenie przymierza zawartego w Nowym Testamencie → tłumaczy, skąd wzięła się nazwa „Izrael”; → wyjaśnia konieczność szacunku wobec wyznawców judaizmu → podaje obowiązki i prawa ucznia Jezusa.
6. Religie świata	→ ukazuje specyfikę i wartość chrześcijaństwa wobec innych religii, zwłaszcza: judaizmu, buddyzmu, hinduizmu i islamu	→ tłumaczy, na czym polega wyjątkowość chrześcijaństwa. → omawia, jakie jest stanowisko Kościoła katolickiego wobec innych religii.	→ wyjaśnia, co znaczy powszechność zbawienia; → wskazuje zasadnicze podobieństwa i różnice między chrześcijaństwem a innymi religiami	→ wymienia formy przynależności do Kościoła; → wyjaśnia pojęcie „dialog międzyreligijny”	→ tłumaczy, że wyznawcom wszystkich religii należy się szacunek → uzasadnia powszechność zbawienia.
7. Duch Święty w dziejach Kościoła	→ opisuje, na czym polega udział chrześcijan w kapłańskiej, prorockiej i królewskiej misji Chrystusa	→ argumentuje, że w czasie zaborów (i nie tylko) Kościół miał wpływ na wiele dziedzin życia; → wyjaśnia i podaje sposoby pracy nad sobą, by osiągnąć świętość → charakteryzuje, na czym polega apostołstwo świeckich.	→ tłumaczy, że Kościół jest nierozdzielnie związany z historią Polski; → omawia obowiązki chrześcijan wynikające z przynależności do Kościoła.	→ wyjaśnia, że Kościół odpowiada na znaki czasu → tłumaczy, jakie stany można wyróżnić w Kościele.	→ wie, że człowiek, przyczyniając się do rozwoju świata, realizuje Boże wezwanie „czyńcie sobie ziemię poddaną” → wymienia obszary działalności misyjnej Kościoła → wyjaśnia pojęcie „apostołstwo.”

11. Warunki i tryb uzyskania wyższej niż przewidywana roczna ocena klasyfikacyjna z zajęć edukacyjnych (Statut §71 pkt. 3)

1. Uczeń może ubiegać się o ustalenie wyższej niż proponowana przez nauczyciela oceny rocznej klasyfikacyjnej z zajęć edukacyjnych.
2. Uczeń ubiegający się o podwyższenie oceny zwraca się z prośbą do nauczyciela przedmiotu, w ciągu 3 dni od ostatecznego terminu poinformowania uczniów o przewidywanych ocenach rocznych.
3. Warunkiem ubiegania się przez ucznia o ocenę wyższą niż przewidywana jest:

- 1) przystąpienie do wszystkich prac klasowych i sprawdzianów,
- 2) skorzystanie z wszystkich oferowanych dotychczas przez nauczyciela form poprawy,
- 3) 70% frekwencja na zajęciach edukacyjnych.
4. W przypadku spełnienia przez ucznia warunków z ust. 3, nauczyciel przedmiotu wyraża zgodę na przystąpienie do poprawy oceny.
5. W przypadku niespełnienia warunków wymienionych w ust. 3, prośba ucznia zostaje odrzucona.
6. Uczeń spełniający warunki, o których mowa w ust. 3, najpóźniej na 7 dni przed klasyfikacyjnym zebraniem Rady Pedagogicznej przystępuje do przygotowanego przez nauczyciela przedmiotu dodatkowego sprawdzianu pisemnego, obejmującego materiał programowy przewidziany w danej klasie. O zakresie materiału na sprawdzian, uczeń jest informowany uprzednio przez nauczyciela danych zajęć edukacyjnych.
7. Sprawdzian, oceniony zgodnie z wymaganiami edukacyjnymi zostaje dołączony do dokumentacji nauczyciela.

Ostateczna ocena roczna nie może być niższa od oceny przewidywanej, niezależnie od wyników sprawdzianu, do którego przystąpił uczeń w ramach żądania ustalenia oceny rocznej wyższej niż przewidywana.

Opracowały katechetki:

Emilia Kleban, Andżelika Kwiatek